

KAKTUS

1988

ÅRG. 23

NR. 2 - APRIL

KAKTUS udkommer 4 gange årligt i januar, april, juli og oktober som medlemsblad for Nordisk Kaktus Selskab.

Redaktion: Bjarne Kjempff, Stordalvej 4, Løvel, 8800 Viborg, tlf.: 06 69 93 41
Tryk: Hagsholm Bogtryk & Offset, 8834 Hammershøj

Selskabets regnskabsår er fra 1. januar til 31. december. Årskontingent 120 kr. Alle henvendelser vedrørende medlemsskab og adresseændringer bedes rettet til kassereren, Otto Forum Sørensen, Viemosebro 14, DK-2610 Rødovre. Giro-nr. 6 57 87 13 - About membership apply to mr. Otto Forum Sørensen.

Terminer for indlevering af annoncer og artikler:

Termine für Anzeigen und Artikel:

Terms for ads and articles:

15. februar, 15. maj, 15. august, 5. november

Annoncepris: 1/4 side 200 Dkr. - Preise für Anzeigen: 1/4 Seite 200 Dkr. - Price for ads.: 1/4 page 200 Dkr.

Selskabets styrelse:

Formand: Peter Brandt Pedersen, Tårnbygårdsvej 20, DK-2770 Kastrup, tlf. 01 51 66 06.

Næstformand: Torbjörn Haldammen, PL 2501, S-17090 Fjärdhundra, tlf. 0171-91574.

Ekstern sekretær: Find Aalbæk Madsen, Langedamsvej 11, DK-5500 Middelfart, tlf. 09 41 28 56.

Intern sekretær: Jytte Thybo, Oustrup Fiskeri, Ørre, DK-7400 Herning, tlf. 07 13 61 69.

Kasserer: Otto Forum Sørensen, Viemosebro 14, DK-2610 Rødovre, tlf. 02 94 61 74.

Bestyrer af diateket: Palle Carlsen; Ove Gjeddesgade 6, 2.tv., DK-8200 Århus N.

Bibliotekar: Erik Holm, Helgesvej 11, DK-7400 Herning, tlf. 07 12 32 82.

Redaktionsmedlemmer:

Helmut Broogh, Am Beisenkamp 78, Wattenscheid, D-4630 Bochum 6.

Mats Nilsson, Torsvedsvägen 12, S-632 39 Eskilstuna.

Ulf Eliasson, Nämndemansvägen 1, S-430 91 Hönö.

Georg A. Sydow, Etonvej 16, DK-2300 København S.

»Meddelelser«:

Hvis man ønsker noget optaget i »Meddelelser«, skal det sendes til Redaktøren senest 1. måned før udgivelsesmåneden.

Bibliotekarer:

Erik Holm, Helgesvej 11, DK-7400 Herning, tlf. 07 12 32 82.

Laseric Arne, Box 106, S-430 63 Hindås, tlf. 0301-10632.

Æresmedlem:

Otto Forum Sørensen.

Inden for slægten Pachypodium findes andre og spændende arter end den velkendte »Madagascarpalme« (Pachypodium lamerei). På forsiden ser vi Pachypodium rosulatum. En nem, men varmekrævende plante, med gule blomster. Red.

Mammillaria (3)

Dette er tredje del af Finn Larsens artikel, der gennemgår slægten *Mammillaria*. Den bringes i 4 afsnit. Første afsnit omhandler slægtens klassifikation, andet afsnit går tæt på de enkelte underslægter og serier, og tredje afsnit vil dreje sig om planternes geografiske udbredelse. Det fjerde og sidste afsnit vil handle om, hvorledes man bedst plejer sine planter. I dette nummer af KAKTUS får vi sidste del af andet afsnit, fortsat fra sidste nummer.

Andet afsnit: Gennemgang af underslægter og serier

Den næste sektion hedder *Subhydrochylus*. Fælles for arterne i denne sektion er, at disse har vandig celledsaft i den ydre del af plantelegemet, mens celledsaften bliver mælkeagtig i plantens indre.

Subhydrochylus repræsenterer ca. 20% af det samlede antal arter og sektionen er derfor begrænset til tre serier - se fig. 1.

Den første af disse, *Heterochlorae*, indeholder omkring 13 adskilte arter fra det centrale Mexico - alle nord for det vulkanske bælte.

Mammillaria rhodantha, -*pringlei*, -*fera-rubra* og -*aureiceps* ligner hinanden meget, men bliver p.t. betragtet som 4 selvstændige arter. *Mammillaria pringlei*, (fig. 54), skulle således adskille sig fra *Mammillaria rhodantha*, (fig. 55), ved at have en mere kugleformet vækst og skulle også være mere tilbøjelig til at danne grupper. Begge arter genkender de fleste vel som ganske nemme planter, som også

Fig. 55 *Mammillaria rhodantha*.

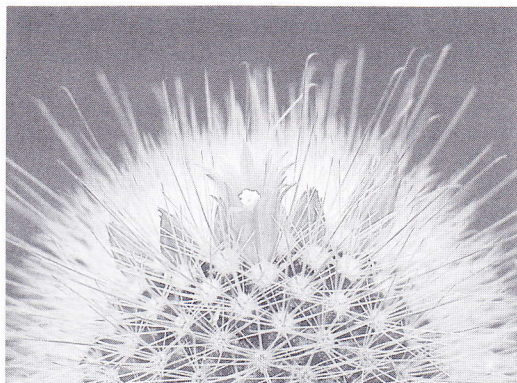

Fig. 56 *Mammillaria spinosissima*.

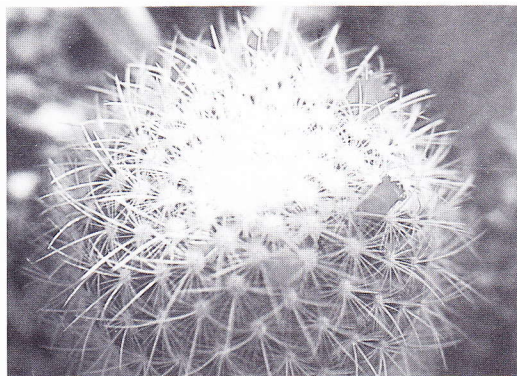

Fig. 54 *Mammillaria pringlei*.

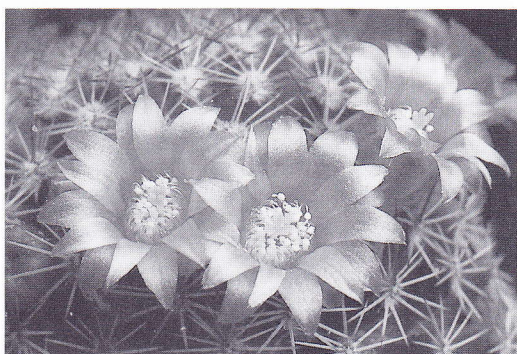

Fig. 57 *Mammillaria matudae*.
(Foto: Rolv Hjelmstad).

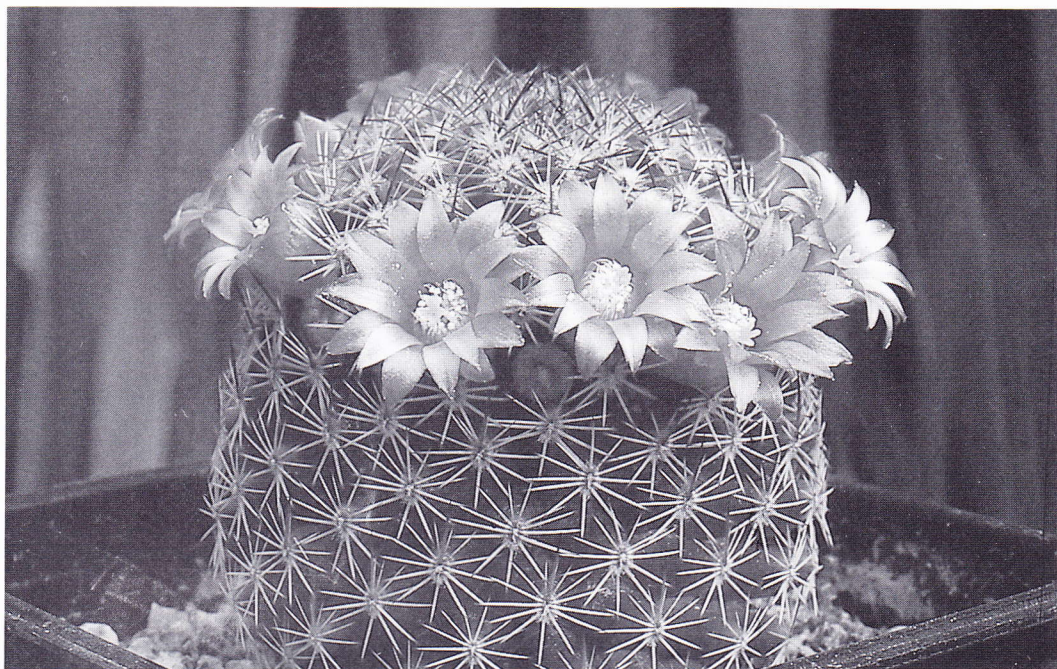

Fig. 58 *Mammillaria matudae* (Foto: Rolv Hjelmstad).

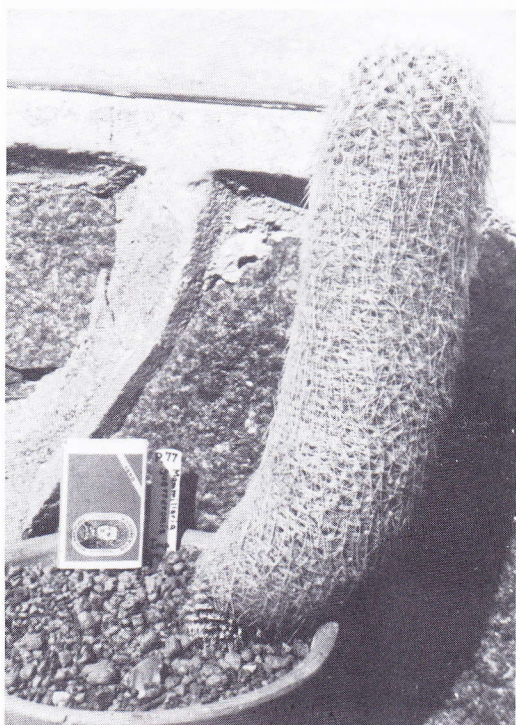

Fig. 59 *Mammillaria guerreronis* (Foto: FL).

klarer sig fint i vindueskarmen. *Mammillaria rhodantha* kan blive meget stor - så stor, at de enkelte plantelegemer p.g.a. størrelsen kan have svært ved at holde sig oprejst, men snarere vil ligge hen ad jorden. En del *Mammillaria* vokser på denne måde i naturen, men hos samlere får de sjældent lov til at vokse således, da dette er yderst pladskrævende. Ofte vælger man den løsning at binde planten op, eller man laver en ny plante af et sideskud og forærer den resterende del væk.

60	61
62	63
64	65
66	67

Fig. 60 *Mammillaria columbiana*.

Fig. 61 I midten ses *Mammillaria dixanthocentron*. (Foto: PBP).

Fig. 62 I midten ses *Mammillaria huitzilopochtli* - til højre for denne *Mammillaria crucigera* (Foto: PBP).

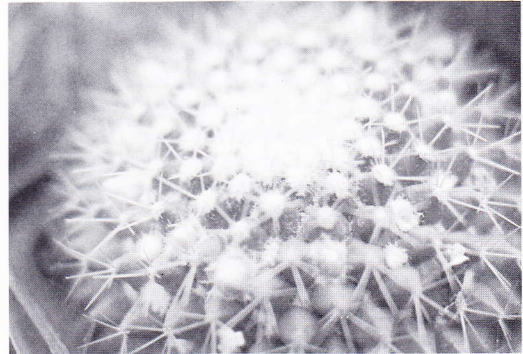
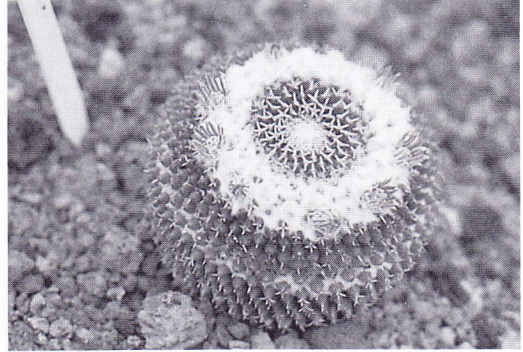
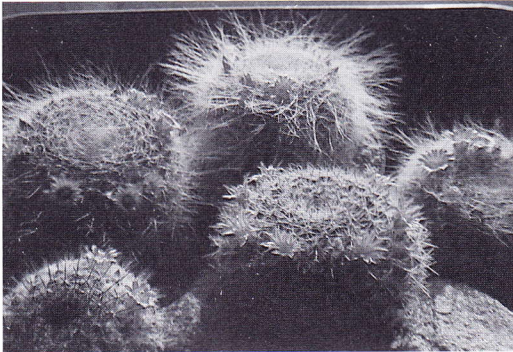
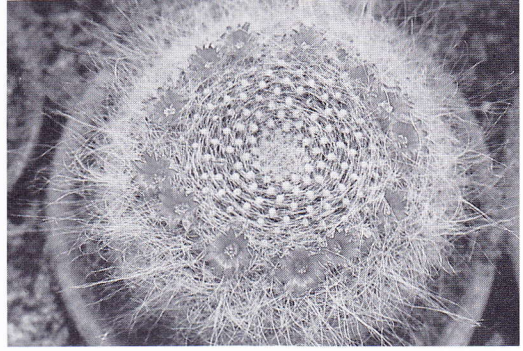
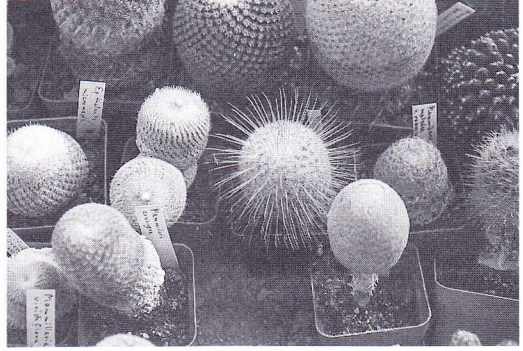
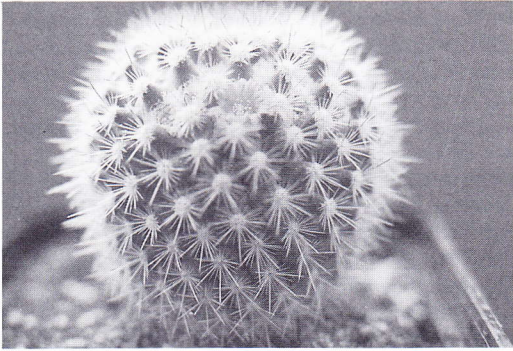
Fig. 63 *Mammillaria habniana*.

Fig. 64 Frøplanter af *Mammillaria habniana* - bemærk variationen.

Fig. 65 *Mammillaria sempervivi*.

Fig. 66 *Mammillaria compressa*.

Fig. 67 *Mammillaria marksiana*.

Mammillaria spinosissima (fig. 56), - *matudae* (fig. 57 og 58) og - *guerreronis* (fig. 59) tilhører den næste serie - Polyacanthae, der indeholder ca. 14 arter, som alle vokser syd for det vulkanske bælte i det centrale Mexico.

Planter fra denne serie har ofte mange kønne torne, som giver dem et særdeles attraktivt udseende. Blomsterne er i de fleste tilfælde røde eller purpurrøde. Nok må blomsterne betegnes som små - mindre end 10 mm lange - men der er som regel mange ad gangen.

Arterne fra Polyacanthae volder normalt ingen problemer i kultur, hvis man lige ser bort fra *Mammillaria guerreronis*. Denne art er meget vanskelig af få i blomst, min egen plante (fig. 59), som er en importplante indkøbt hos Uhlig i 1977, har aldrig blomstret. Den lever endnu og har udviklet sig pænt og har med årene dannet flere sideskud. *Mammillaria guerreronis* skal overvintres varmere end de fleste andre af vore kaktus - den tåler ikke temperaturer under 10° C. i længere tid, og vil til at begynde med hurtigt få røde pletter som følge af svampeangreb. Hæves temperaturen ikke vil yderligere angreb af forskellige svampe hurtigt brede sig ind i plantelegemet, og planten vil hurtigt bukke under.

Den sidste af serierne i sektionen Subhydrochylus er Supertextae, en gruppe planter, der efter min mening omfatter arter, der er lige så fascinerende som planterne i serien Lasiacanthae. Her er også tale om planter, hvor plantelegemet i de fleste tilfælde er delvist skjult af de mange randtorne, hvilket giver et hvidt, men også et kompakt udseende.

Supertextae repræsenteres af 11 arter, der i naturen vokser i det sydlige Mexico - en enkelt dog endnu sydligere. (*M. columbiana*).

En art, som har et karakteristisk gyldent udseende på grund af de 4-5 gule midtertorne er *Mammillaria columbiana* - (fig. 60). De små lyserøde blomster kan lige nå ud gennem den tykke hvide uld, som axillerne er prydet med. *Mammillaria colombiana* er en art, som er spredt vidt omkring. Den er fundet i nærheden af Bogota i Columbia i 1200 meters højde, en form er fundet på Jamaica og arten er også kendt fra Peru og Venezuela.

Den kønne plante i midten af billedet (fig. 61) er *Mammillaria dixanthocentron*. Planten er temmelig ung og bliver med tiden noget større, ca. 20 cm høj og med en diameter på omkring 8 cm. I den størrelse er *Mammillaria dixanthocentron* et fantastisk syn med de meget uldede axiller, de 2-4 tynde - men lange - let kurvede midtertorne samt eventuelt et par røde eller rødgule blomster.

Mammillaria huitzilopochtli (fig. 62) hører til et af de nyere fund. På grund af de lange midtertorne troede man først, at der var tale om en naturhybrid mellem *Mammillaria dixanthocentron* og - *crucigera*,

hvilket var årsag til, at planten blev kendt og udbredt med betegnelsen Lau 066. Den lange sorte midtertorne fremkommer først på planten, når denne har opnået en vis alder. Planten på billedet er endnu for ung til denne tornepragt, men kigger man godt efter kan små midtertorne iagttages i toppen af planten. Den sidste sektion er sektionen Mamillaria. Arterne i de tre serier, som udgør denne sektion har alle tydeligt mælkeagtig celledsaft og brune frø.

Den første serie, som skal nævnes er Leucocephalae, der repræsenteres af ca. 13 arter fra den østlige og nordøstlige del af det centrale Mexico. Arterne i denne serie har i mange tilfælde et stort antal randtorne, som giver planterne et hvidt og fascinerende udseende. Blomsterne er små og forekommer i farverne: purpur, lyserød eller hvid.

En gammel kending, *Mammillaria habniana* - (fig. 63), hører hjemme her. Denne art har vi vel alle på et eller andet tidspunkt stiftet bekendtskab med og ingen er vel i tvivl om, hvilket udseende man forventer hos en plante med dette navn. Denne kønne art, som er godt indhyllt i de lange axilhår vokser i de fleste tilfælde som solitær plante, men er man heldig deler den sig og danner kønne grupper. Blomsterne er purpurfarvede.

Hunt er af den opfattelse, at arten *habniana* også bør omfatte og derved erstatte tidligere navne som *Mammillaria bravoae*, - *mendeliana* og - *woodsii* til lige med *habniana* varieteterne *giselana* og *werdermanniana*. En sådan taxonomisk forandring vil nok kun vanskeligt blive accepteret af samlere, da der jo er en tydelig forskel på de enkelte arter. En forskel, som i hvert fald har betydning, når vi køber planter pr. postordre. Hvor skuffet vil man ikke blive, hvis man har bestilt en *Mammillaria habniana* hos et udenlandsk gartneri, i forventningen om at modtage en rigtig langhåret skønhed, og så i stedet modtager den næsten »skaldede» *Mammillaria mendeliana*.

Mammillaria sempervivi - (fig. 65) - er en af de mere nøgne arter dog med kraftig uld i de blomstrende axiller. Den bliver ikke så stor og vokser i reglen som

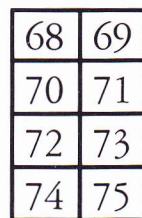

Fig. 68 *Mammillaria melanocentra*.

Fig. 69 *Mammillaria canelensis*.

Fig. 70 *Mammillaria hertrichiana*.

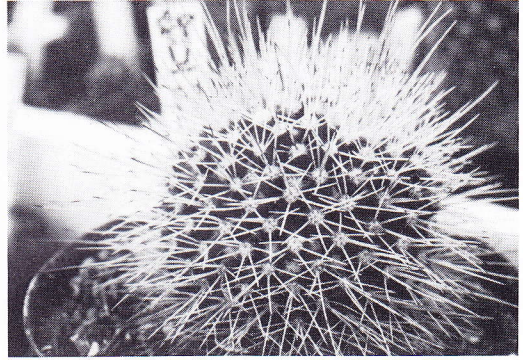
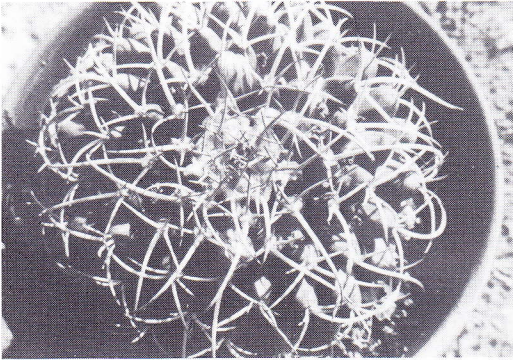
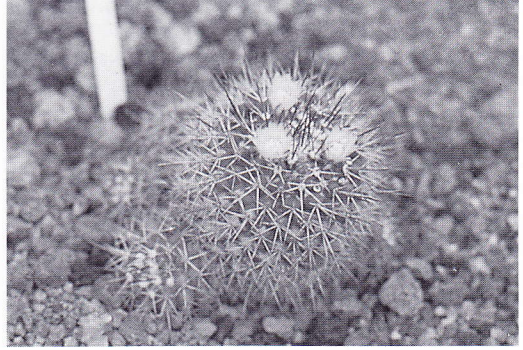
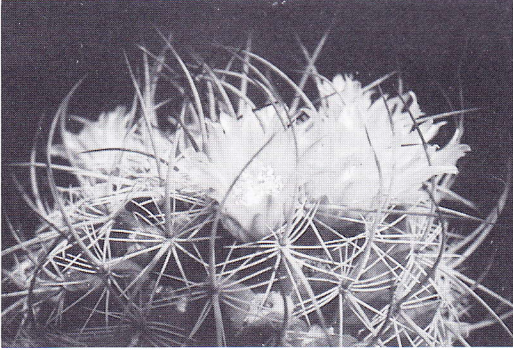
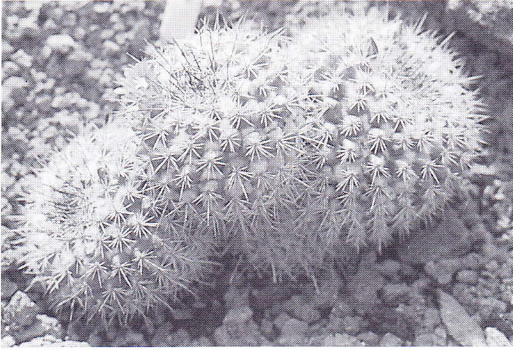
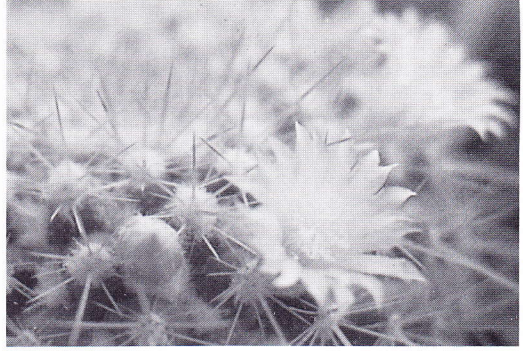
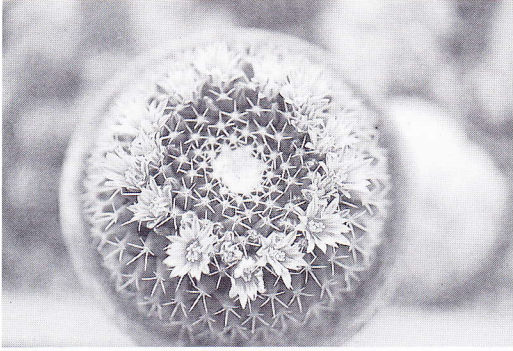
Fig. 71 *Mammillaria standleyi*.

Fig. 72 *Mammillaria johnstonii*.

Fig. 73 *Mammillaria petrophila*.

Fig. 74 *Mammillaria magnimamma* (Foto: FL).

Fig. 75 *Mammillaria beiselii* (Foto: BK).

solitær plante, men ses dog også som mindre grupper. I naturen vokser *Mammillaria sempervivi* i kalkholdig jord, så for megen spagnum er nok ikke dens livret. Iøvrigt bør man også sørge for et rimeligt dræn omkring rodhalsen, da planten er udstyret med en tyk roerod og ikke er specielt fornøjet med al for megen fugtighed netop her. Af andre kendte arter bør nævnes: *Mammillaria geminispina*, - *parkinsonii*, - *perbella* og - *pseudoperbella*.

Planter fra serien Macrothelae er som regel også pænt repræsenteret hos samlere. Det er en halvstor serie, der omfatter ca. 36 arter, som i naturen vokser i det nordlige- og centrale Mexico, i det sydvestlige USA, på de Vestindiske øer og i det nordlige Sydamerika.

Fælles kendetegn for denne serie er: middelstore blomster - purpurfarvede, cremegule eller hvide. Få, men ofte kraftige torne og meget sjældent krogede midtertorne (*M. uncinata*). Planterne er ofte villige til at dele sig og danner ofte store grupper.

Den bedst kendte art fra denne serie er nok *Mammillaria compressa* (fig. 66). På kaktus-shows i England ses tit gigantiske grupper af denne plante - ofte i skåle på op til 60 cm i diameter. I kultur forekommer generelt to typer: den ene danner temmeligt store »hoveder« og senere mere åbne grupper. Tornene er rødbrune, omkring 7 cm lange og fremadrettede. Ofte ses denne type navngivet som *var. longiseta* eller *var. rosea*. Den anden type danner mindre hoveder og derfor grupper af et mere kompakt udseende. Tornene er ofte hvide med mørkere spids og disse ligger tættere op ad plantelegemet. Begge typer har 4-6 torne, hvoraf den nederste er meget længere end de øvrige. Blomsterne, som ikke ses så tit er lyserøde med mørkere midterlinje.

Det kan på to måder være en lidt halvdyr affære at abonnere på alt for mange kaktusidsskrifter. Som oftest bliver vi samlere jo motiveret til nye planteindkøb af de mange illustrationer i disse blade. Jeg husker selv et meget fint fotografi af *Mammillaria marksiana* i det mexicanske blad »Cactaceas y Suculentas Mexicanas« 1977, som var årsag til endnu et planteindkøb. Denne plante (fig. 67) er temmeligt lysegrøn og har gule blomster - en farve man sjældent møder udenfor underslægten Dolichothele. En køn og nem plante, der sjældent danner større grupper. Illustrationerne (fig. 66) til (fig. 74) viser et lille udsnit af arterne fra serien Macrothelae - alle kønne og nemme planter, der måske kan inspirere netop dig til at satse lidt mere på *Mammillaria* næste gang frø- eller plantekataloget dumper ind af brevspræken.

Med serien Polyedrae er vi nået til vejs ende i denne lille oversigt over slægten *Mammillaria*, som efter min mening indeholder et righoldigt repertoire af kønne planter. Artiklen skal ses som en lille appetit-

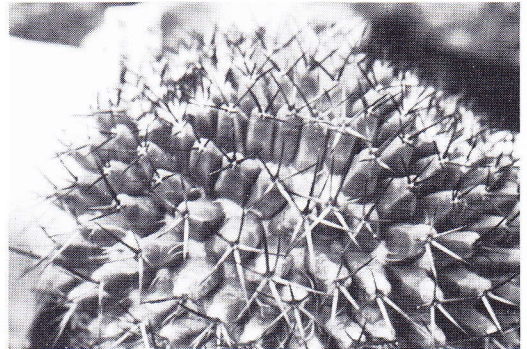

Fig. 76 *Mammillaria karwinskiana* (Foto: BK).

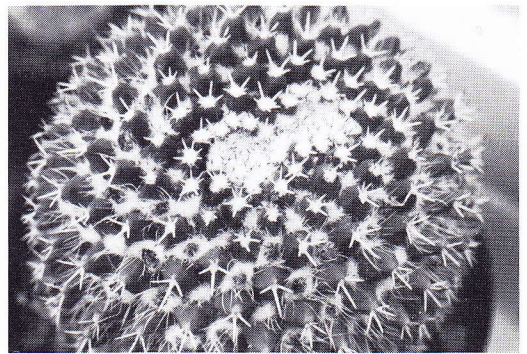

Fig. 77 *Mammillaria nejpensis* (Foto: BK).

vækker og skulle interessen for disse planter være blevet skærpet og ønsker man en mere dybtgående information om hver enkelt art, må jeg henviser til min kilde, som meget grundigt gennemgår hele slægten.

Men tilbage til Polyedrae. Planterne i denne serie ligner umiddelbart nogle af arterne fra serien Macrothelae idet, der også her er tale om kraftige torne og planter, der danner store grupper, men forskel er der altså. Arterne i serien Polyedrae har ofte kantede vorter, blomsterne er oftest cremegule - men kan dog være lyserøde eller purpur, i reglen meget få torne - ofte kun midtertorne og sjældent egentlige randtorne. I naturen vokser planterne i det sydlige Mexico, et par arter har dog fundet vej til Guatemala. I alt omfatter Polyedrae 12 arter, hvoraf nogle kan ses på fig. 75-82. Planterne er fotograferet i Gunnar Ravns samling.

Mammillaria beiselii, (fig. 75), er en nyere art, som blev beskrevet i 1979. Artens blikfang er de lange midtertorne, der bliver op til 55 mm lange. I Mexico vokser planten i klippesprækker og gerne, hvor der forefindes humus. *Mammillaria beiselii* kan også ses i

Fig. 78 *Mammillaria nejapensis* (Foto: BK).

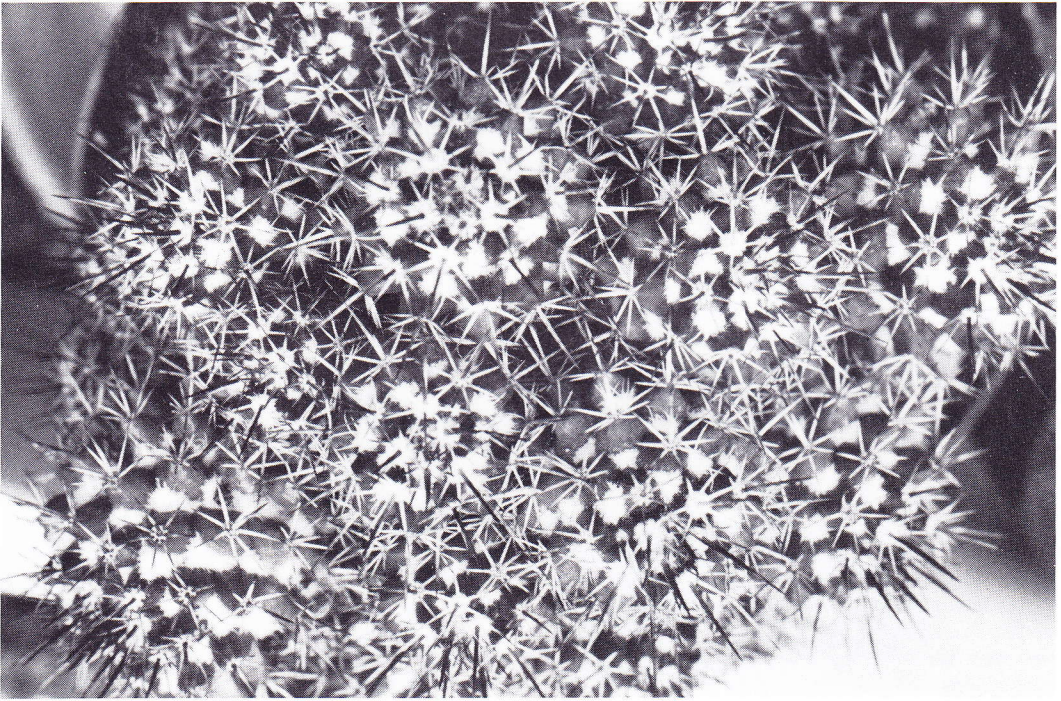

Fig. 79 *Mammillaria voburnensis* (Foto: BK).

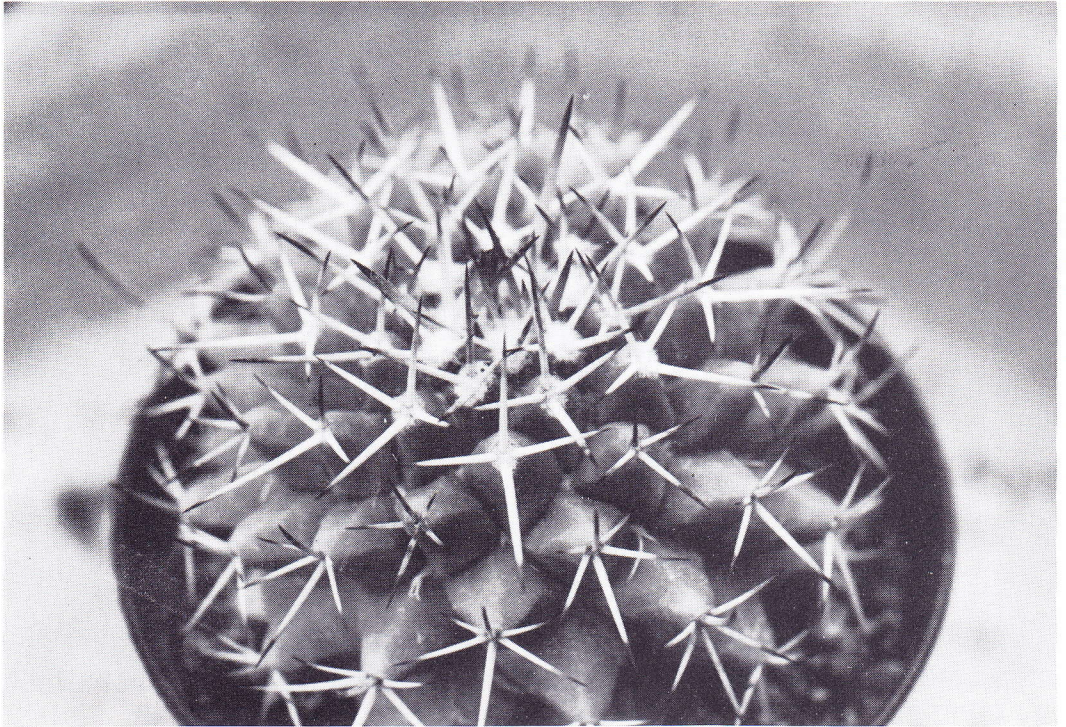

Fig. 80 *Mammillaria carnea* (Foto: BK).

skovområder eller under klipper, hvor den vokser i delvis skygge.

Mammillaria karwinskiana, (fig. 76), er en nem art at dyrke og vil hurtigt danne store grupper på 20 cm i diameter. Tornene er alle rødbrune de første år, men bliver senere grå med mørkere spids. Planten blomstrer let og farven er hvid eller svagt gul med en bred rødbrun midterstribe.

Fig. 77 og fig. 78 viser begge *Mammillaria nejapensis* og ikke, som man måske umiddelbart ville tro, to forskellige arter. En sådan variation indenfor en art kan man tit opleve hos sine frøplanter og det er derfor en god idé, at vente med at forære sine overskydende frøplanter væk, indtil disse er så gamle (2-3 år), at forskellene tydeligt kan ses. Jeg er i hvert fald ikke i tvivl om, hvilken af de to afbildede planter jeg vil forære bort.

Mammillaria voburnensis, (fig. 79), er også en kendt hurtigtvoksende art, som desværre ikke er så villig til at blomstre, hvilket måske hænger sammen med den meget hurtige og næsten monstrøse vækst, som afstedkommer et væld af sideskud. *Mammillaria voburnensis* vokser iøvrigt i Guatemala.

Mammillaria carnea, (fig. 80), er knapt så stresset som ovennævnte. Planten deler sig først med alderen

og ikke så voldsomt. Blomstrer villigt med sine lyserøde blomster.

Mammillaria polyedra, (fig. 82), er denne series typeplante og alligevel den mindst kendte af de 12 arter. Ifølge beskrivelsen skulle også denne plante med tiden danne pæne grupper med plantelegemer på op til 30 centimeters højde.

Finn Larsen

(fortsættes i næste nummer).

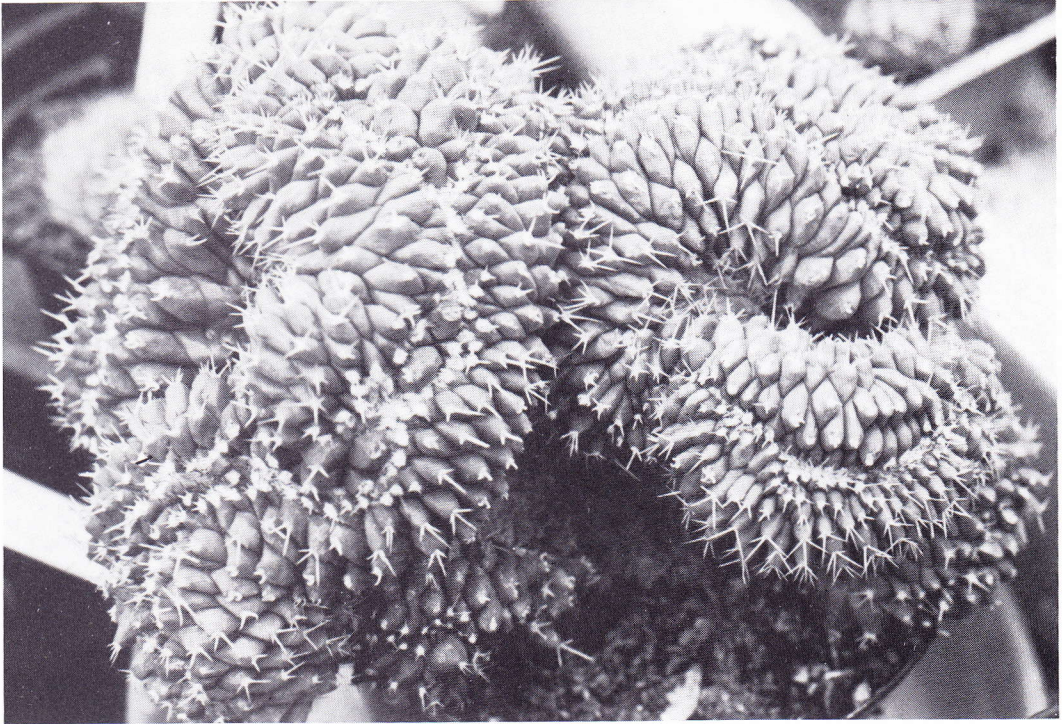

Fig. 81 *Mammillaria carnea* forma *cristata* (Foto: BK).

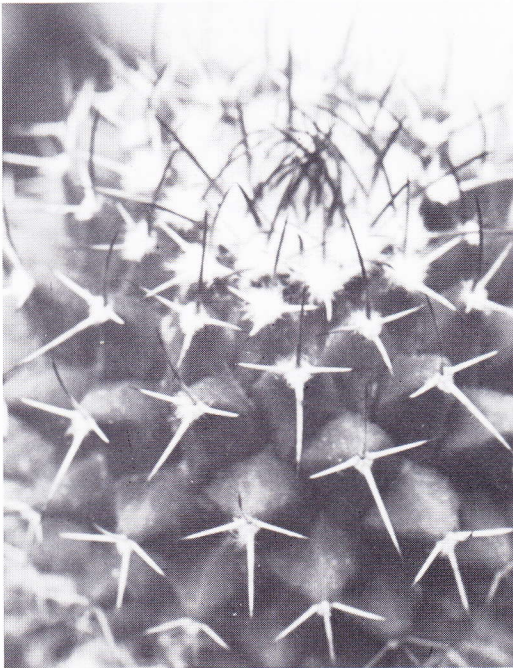

Fig. 82 *Mammillaria polyedra* (Foto: BK).

Utförsäljning hos Mats & Mats!

På grund av platsbrist är vi tvungna att sälja ut en del av våra samlingar. Skicka efter vår lista som kommer ut i maj. Otroligt låga priser!
Lobivia, Rebutia, Echinocereus m.m.
Endast sunda, friska plantor! Många har knoppar!

Mats Eriksson
Albro, Gillberga
635 13 ESKILSTUNA
Sverige

Lidt om blomstringstidspunkter

En ofte hørt sætning i første halvdel af 1987 er følgende: »Det har været så koldt og mørkt i år, at alting er blevet så forsinket«. Gælder dette nu i vore indendørs samlinger?

Undertegnede hører til disse irriterende mennesker, der fører et omhyggeligt plantekartotek. På hvert kort står anført anskaffelsessted og -tidspunkt for planten, samt tidspunkt for omplantning, og det årlige tidspunkt for udspring af den første blomst.

I hosstående tabel er anført disse tidspunkter for en række af mine planter i årene 1984-1987 incl. Anno 1984 er valgt som udgangspunkt, fordi drivhuset da blev taget i brug om foråret. År *uden* blomstring er betegnet med '-', mens en tom plads betyder, at planten ikke var anskaffet endnu.

Som det fremgår af tabellen, er planterne særdeles præcise m.h.t., hvornår den første blomst springer ud. Da overvintringsforhold, vanding og gødning har

Tabel 1. Det årlige tidspunkt for udspring af sæsonens første blomst.

Plante	1984	1985	1986	1987
<i>Echinocereus gentryi</i>	21.05	30.05	20.05	18.05
<i>Echinopsis rauschii</i>	15.06	04.06	02.07	05.06
" <i>wilkensii</i>	13.08	06.06	16.06	15.06
<i>Gymnocalysium artigas</i>	28.05	24.05	19.05	10.05
" <i>baldianum</i>	20.06	02.06	27.05	-
" <i>bruchii</i>		24.05	16.05	20.05
" <i>melocactiforme</i>	03.07	22.08	30.06	20.08
" <i>paraguayensis</i>	-	26.05	24.05	20.05
" <i>quehlianum</i>	08.06	04.06	03.06	06.06
<i>Lobivia sanguiniflora</i>	18.06	28.06	18.06	30.05
<i>Lophophora williamsii</i>	07.05	20.05	04.05	07.05
<i>Mammillaria bocasana</i> , hvid	20.04	14.05	01.05	30.04
" <i>ernestii</i>	-	25.05	17.05	10.05
" <i>nejapensis</i>	04.06	23.05	06.05	10.05
" <i>rhodantha</i>	02.07	04.06	30.06	30.06
" <i>wildii</i> , hvid	-	24.05	06.05	03.05
" <i>wildii</i> , rød	20.04	24.05	11.05	23.05
<i>Notocactus crassigibbus</i>		06.06	05.06	05.06
<i>Pyrrhocactus paucicostata</i>	08.06	08.06	11.06	11.06
<i>Rebutia hyalacantha</i>	21.05	25.05	12.05	13.05
<i>Phyllocactus</i> , hvid	21.06	13.07	10.07	05.07
" , rød	14.05	24.05	11.06	-
" , gul	25.04	01.06	-	25.05

været konstant i den anførte årrække, tyder det på, at solhøjden er ret så afgørende for blomstringens begyndelse. Omplantningstidspunktet har ikke noget at sige i dette materiale. Jeg omplanter mine planter ca. hvert andet år, og sidst på vinteren, inden væksten går i gang. Alle de anførte planter er blevet planter om mindst to gange i den periode.

Ser man på planter, der *ikke* har stået i drivhuset, fremgår det, at solhøjden ikke *alene* er afgørende. De tre phyllokaktus nederst i tabellen har stået i huset om vinteren og i haven fra sidst i maj. Her har vådt, koldt vejr tydeligvis en indflydelse. I tidligere tider, da jeg ikke havde nogen have, stod de samme planter i en vindueskarm *hele året*, og dengang blomstrede de altid sidst i maj (den gule og den røde) og i begyndelsen af juni (den hvide).

Nogle af de anførte planter har jeg haft før 1984. F.eks. gælder for *Lophophora williamsii* datoerne: 08.06.80, 14.04.81, 14.05.82, 22.06.83. Denne plante er altså blevet »mere præcis« efter at være kommet i drivhus. *Mammillaria bocasana* (hvid), har jeg haft siden 1972. Tidspunkterne for begyndende blomstring i tidsrummet 1972-83, hvor den stod i vin-

dueskarm, varierer fra 01.03.72 som tidligste til 20.05.77 som seneste tidspunkt for begyndende blomstring. Som regel er den begyndt ca. 20.04., altså ca. tre uger *tidligere* end nu, hvor den står i drivhuset. Helt tilsvarende observationer har jeg gjort for *Mammillaria wildii*. For *Mammillaria nejapensis* har jeg derimod datoerne: 12.05.81, 12.02.82 og 19.03.83(!).

Det er i det hele taget min erfaring, at hvis overvintringsforholdene begunstiger blomstring, så får man en længere blomstringssæson i stuen end i drivhuset. Der kommer flere blomster over en kortere periode i drivhuset. Dertil kommer naturligvis, at der er mange arter, der ikke vil blomstre i stuen overhovedet. Der er flere af mine, som først begyndte at blomstre efter udflytningen til drivhus. Podede planter har jeg - som indædt anti-podist - ingen erfaring med. Men sagen er at finde de rigtige arter til vindueskarmene. Mon ikke andre medlemmer af NKS skulle have gjort lignende erfaringer? Skriv om det, skriv til vor arme redaktør, der mangler stof, og som snart må være TRÆT af disse evindelige indlæg fra

Hanne E. Hansen.

Nordjyllandskredsen

Lørdag den 14. maj: Bustur til Røde Kro.

Lørdag den 4. juni: Åbent hus hos Henny & Thorkild Christensen.

Lørdag den 25. juni: Åbent hus hos Gudrun & Børge Knudsen.

Den 10. og 11. sept.: Kaktusudstilling i Markusgården i Aalborg.

P.B.V.

Lars Bo Pedersen

Vestjyllandskredsen

Lørdag den 16. april kl. 14.00: Møde hos Dagny Jensen, Platanvej 32, Herning. Vi sår kaktus. Der er gratis frø til alle. Vi slutter med lysbilleder.

Onsdag den 15. juni fra kl. 19.00: Åbent hus hos Jytte Thybo, Oustrup fiskeri, Ørre. Jyttes kaktus og de dejlige omgivelser er en midsommertur værd.

Lørdag den 13. august: Slut op om vort kaktusmarked i Herning. Formål: At få solgt vore overskudsplanter, gøre en god handel, reklame for NKS og få nye medlemmer. Se annoncen.

Lørdag den 17. september: Udflugt til de fynske kaktusgartnerier.

Lørdag den 19. november: Reservér dagen til vort festlige julehalloj.

P.B.V.

Dagny Jensen

Kaktusmarked i Herning lørdag den 13. august

Fra kl. 8-13:

Vi står på Tinghuspladsen, i gågadens østlige ende og sælger kaktus. Alle NKS' medlemmer kan få stadeplads. Vestjyllandskredsen sørger for, at der er borde at sælge fra. Reservation af en stadeplads, pris 25 kr., skal ske til Dagny Jensen, tlf. 07 22 01 95 inden den 9. august.

Fra kl. 13-18:

Åbent hus hos samlere i Herning.
Chr. Christensen, Gødstrupvej 2, Snejbjerg.
Dagny Jensen, Platanvej 32, Herning.
Erik Holm, Helgesvej 11, Herning.
Anni Jensen, Kolonihaven Karolinelund, Johan Skjoldborgvej.
Alfred Jensen, Havremarken 11, Hammerum.
Kørselsvejledning kan fås på Tinghuspladsen.
Hos flere af samlerne vil der kunne købes planter, da vi gemmer de bedste »godbidder« til kaktusfolket.

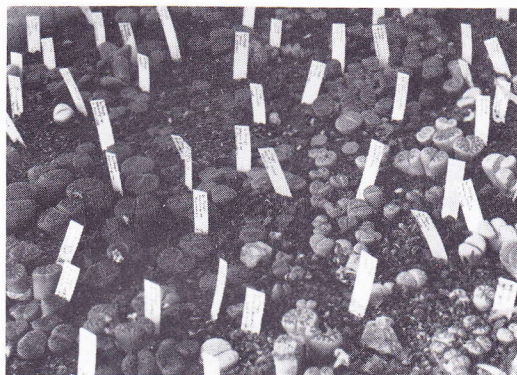
På gensyn i Herning
Vestjyllandskredsen

Strøtanker fra Homo semperludens !

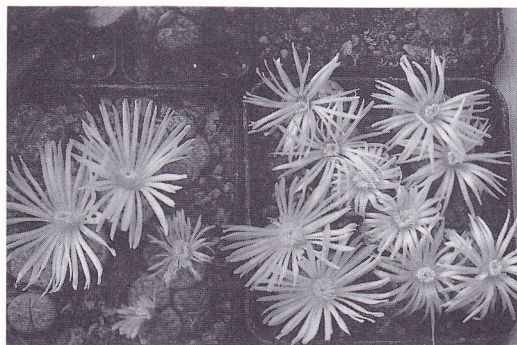
Den vestlige verden sukker og lider under sit betalingsunderskud! Daglig kan vi læse om, hvor mange penge hver dansker skylder til udlandet. Det kan godt give lidt mindreværdskomplekser. Vi ved, at vore norske venner har deres oliepenge, at vore svenske venner har krudt og kugle geniet Nobel, men vi har bare det her underskud på handelstallene. Derfor besluttede jeg mig til at bruge mit betalingsunderskud til et nyt drivhus. Sommerferien 1987 stod for døren - et års hårdt arbejde slut - syv velsignede ugers guddommelig dovenskab forude! Så stod Hans Carlsen der pludselig og sagde, at mit drivhus umuligt kunne klare en vinter til. (Han kunne lige så vel have citeret min gamle ven T.S. Eliot's *The Rock*: »*The lot of man is ceaseless labour, or ceaseless idleness, which is still harder*«). Altså røg sommerferien og mit gamle drivhus sig en tur og op kom et dejligt nyt 30 m²'s hus med dels 2 lag, dels 3 lag glas, to lange borde og plads på den ene langside til høje søjler, Camellia'er, Protea osv. For at kunne udnytte huset fuldt ud er det ene bord delvis forsynet med undervarme så Madagascar-, Østafrika og Brasilienplanter ikke skal bæres ind og fra vindueskarmen udsættes for julepyntens og fjersynets rædsler. Gulvpladsen bør også udnyttes effektivt, og derfor er pladsen under det ene bord forsynet med undervarme, således at både de tropiske orkideer får plads, og muligheden for såning når som helst er til stede. Varme alene gør det ikke, der skal også lys til. Min næste gevinst i lotteriet vil derfor bl.a. blive omsat til et tænd/sluk ur og lysstofarmaturer. Carlsen ødelagde, som han har for vane, min sommerferie. I 1985 mente han ikke, at jeg kunne undvære en vinterhave! Her i 1988 har han tænkt sig, at jeg skal have en mistbænk! Skulle nogen ud af dette udlede noget negativt, så er det totalt ukorrekt. Det søm er endnu ikke lavet, som jeg ikke vil kunne slå skævt i. Altså laver Carlsen det finere arbejde og jeg det simple. (Carlsen er forøvrigt god til at så kaktus, sukkulenter, rhododendron etc. også). Jeg blev altså fattig på en yderst behagelig måde. Derpå startede indflytningen af mine særdeles vel gennemvandede planter. Husk sommeren 1987 stod i regnens tegn - alle mine planter oversomrede frit uden nogen beskyttelse på græsplænen - og aldrig har f.eks. en *Mammillaria plumosa* fået så meget vand - og overlevet! Dette er nok en af de lykkeligste perioder i mit liv! At få lov til at arrangere opstillingen af lidt over 1.000 planter - sådan som man næsten har lyst til. I begyndelsen masser af plads. Endelig efter

Konsulent Mckenzie.

Lithopssamlingen frit udplantet (Foto: BK).

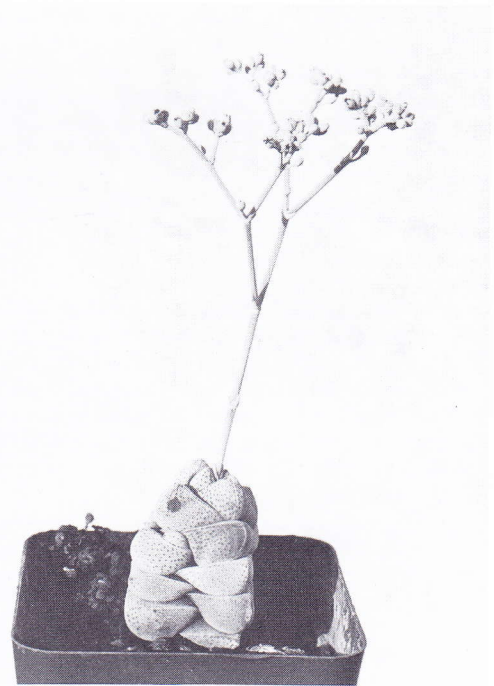

Lithops bromfieldii og L. bella (begge hvidblomstrende).

Sedum hintonii (Foto: Helmut Broogh).

mange år får de stakkels planter lov til at blive set. Problemer opstod hen ad vejen, idet ikke alle planter kan stå i første række, men det lykkedes at gøre de fleste tilfredse, håber jeg. Flere problemer opstod hen ad vejen, fordi 8 firbenede individualister (katte!) har valgt at give mig lov til at fodre dem, når de har lyst. Og det dejlige sand på plantebordene kan bruges til mange ting! Som det ses af billedet er Hr. konsulent McKenzie (han burde vitterlig havde heddet Macavity i følge min gamle ven T.S. Eliot) ikke spor interesseret i *Toumeyia papyracantha*, Utahia og andre godbidder! Alle de tornede kom på plads og exit katte. Troede jeg da! Et lithopsbed på ca. 1 m² er imidlertid godt at ligge og sole sig i. Og vi skal jo være her allesammen. Også etiketterne. Jeg vil i den forbindelse gerne anbefale de to bøger, der var på julegaveidélisten i oktobernumret 87. Både Storms og Heines bøger er gode til at afgøre, om etiketten skal stå hos *Lithops bella* eller hos *Lithops bromfieldii*. Det er efter min mening en vældig god idé at plante Lithops ud i flade kasser. Dels tager det sig godt ud - se billedet - dels er det meget pladsbesparende. Det eneste minus er vandingstidspunktet. Det er en god tommelfingerregel ikke at vande Lithops før sidste års bladpar er udtørret. Når så mange arter står side om side vil tidspunkterne for dette variere. Konsekvensen bliver, at de første må vente på de sidste, og

Crassula deceptor (tidligere *C. deceptrix*).

normalt vander jeg ikke Lithops før 1. maj. Det er også en god tommelfingerregel, at når Lithops blomstrer, så er deres aktive vækstperiode for dette år ovre, og følgelig skal de ikke vandes mere dette år. Det samme problem gentager sig så med den forskel, at nu må de sidste rette sig efter de første. *Lithops optica* f. *rubra* er både rød, køn og anderledes. Den blomstrer tit så sent som december. Mine bedste eksemplarer står derfor i potten sammen med blandt andet *Crassula*. Dette er ikke noget dårligt selskab. De små kompakte *Crassula*er kan trives fint, hvis de passes på samme måde. Da de nok egentlig gerne ville vokse om vinteren, vander jeg dem på lyse og ikke for kolde dage. *Crassula deceptor* (= *deceptrix*) er, holdt på denne måde, ingen vanskelig plante. Sparsom vanding i højsommeren - udsat for fuld sol kan den godt blive lidt rød - ingen total tørke om vinteren; så trives og blomstrer den fint. Blomsten er ikke ligefrem sensationel og enormt stor, men ganske klædelig. Dertil kommer, at mange af disse *Crassula*ers - *C. alstonii*, *C. arta*, *C. namaquensis* etc. - blomster dufter!

Vurderingerne af denne duft svinger mellem interessant og afskyelig! Helt almindelig er duften ikke, men det er næser jo heller ikke. Min personlige vurdering er den, at det både er rart at se blomsten og kunne dufte den. Og alt skal jo ikke dufte som en rose.

Blandt *Crassulaceerne* har jeg anbragt *Sedum hintonii*. *Sedum* er stort set med rette betragtet som ukrudt. De fleste gror også særdeles godt. Men der er undtagelser. *Sedum hintonii*, der kommer fra Mexico, vokser langsomt. Dens største aktiver er dels de tæt behårede blade, dels den kompakte vækstform. Giv den derfor hverken en for stor potte eller særlig meget vand og vær nærig med gødningen. (1 eller 2 gange pr. år er rigeligt!) På billedet ses en begyndende blomst. Hos mig bliver den ikke større! Den bliver off-white og bliver derfor brutalt afrevet.

Bag ved mine små *Crassula*'er har jeg bl.a. anbragt enkelte af mine *Aloe*'er. Nogle af disse kan blive lidt store og dermed pladskrævende. Det gælder især de stammeløse roset *Aloe*. *Aloe suprafoliata* fik jeg i sin tid af Inge Clausen. Kultur er for så vidt intet problem, men alligevel. Den ser rigtig ud på billedet. Den forbliver kun køn ved dårlig pasning. Giv den rigeligt vand - den labber det i sig som en kat fløde - giv den gødning - den elsker det. Resultat: *suprafoliata* bliver til »*rosettofolia*« og plantens særpræg går tabt. Det er nu ikke hele sandheden. *Aloe suprafoliata* har som en del andre *Aloe*er en ungdomsform - det er den på billedet - og en voksenform. Den er kønnet som ung, så hold igen med vand og gødning, det udsætter nemlig voksenformen. Dette fænomen gælder også *Aloe polyphylla*. Det er en af de meget truede planter i naturen. Heldigvis er den ikke særlig krævende i kultur og af og til ses frø fra den på diverse

frølister. Rent bortset fra at handel med frø indsamlet i naturen ikke er lovlig, så er der en enorm god grund til at foretrække kulturfrø. Indsamlede frø har ofte en virus, så hvad man måtte spare af penge, får man igen enten i form af dårlig spiring eller svage frøplanter. At beskrive den voksne plante er umuligt i ord for mig, så vi må vente et par år endnu til det rette foto kan tages. Pasningen af denne sjældenhed er nem. Ingen total tørke, men vandingen skal afpasses varme og lys. Begge disse *Aloe*er tåler frost, især *A. polyphylla*.

Hvis *A. polyphylla* var mere almindelig, så var det et forsøg værd at holde den som koldhusplante. På sit hjemsted Lesotho udsættes den tit for temperaturer ned til ÷ 15 C. Bornman og Hardy har studeret slægten *Aloe* indgående og omtaler *A. polyphylla* som en yderst vanskelig plante blot at holde liv i. Inden man starter på at pudse glorien, så illustrerer disse bemærkninger blot en gammel sandhed med variationer. Dels kan planter ikke læse, dels gælder der andre klimatiske forhold i Skandinavien end i Den Sydafrikanske Republik og endelig og ikke mindst, *Aloe* bruges som stauder i S. Afrikanske haver, hvilket de er yderst velegnede til, og der er jo ikke ligefrem nogen grund til at sende folk ud i naturen og grave en i forvejen truet nok plante op.

A propos det der med det svære. Gad vide hvor nemt det er at dyrke birketræer under tropiske forhold? *Pachypodium* er en interessant og efterspurgt slægt. Med rette - med megen god ret! *Pachypodium lamerei* med det »eksklumpsive« navn Madagascarpalme(!) er nem som en Flittig Lise - *Pachypodium brevicaulis* er lidt besværlig. Frøet, når det overhovedet kan fås, spirer, men væksten er langsom. Når kaktus kan podes, hvorfor så ikke »storfødder«.

Lars Frank fik nogle frøplanter af *P. brevicaulis*, *P. horombense* og *P. namaquanum*. Som det søde og elskværdige menneske han er, leverede han de fleste tilbage igen podet på *P. lamerei*! Altså står *P. brevicaulis* på det varme bord, og jeg er spændt på, hvor mange blomster den vil give her i foråret. Den har blomstret fra sin 3 års fødselsdag. En *P. brevicaulis* med en diameter på 2 cm med en langstilket gul blomst er måske ikke det mest naturlige i denne verden, men det er en urtepotte vel heller ikke.

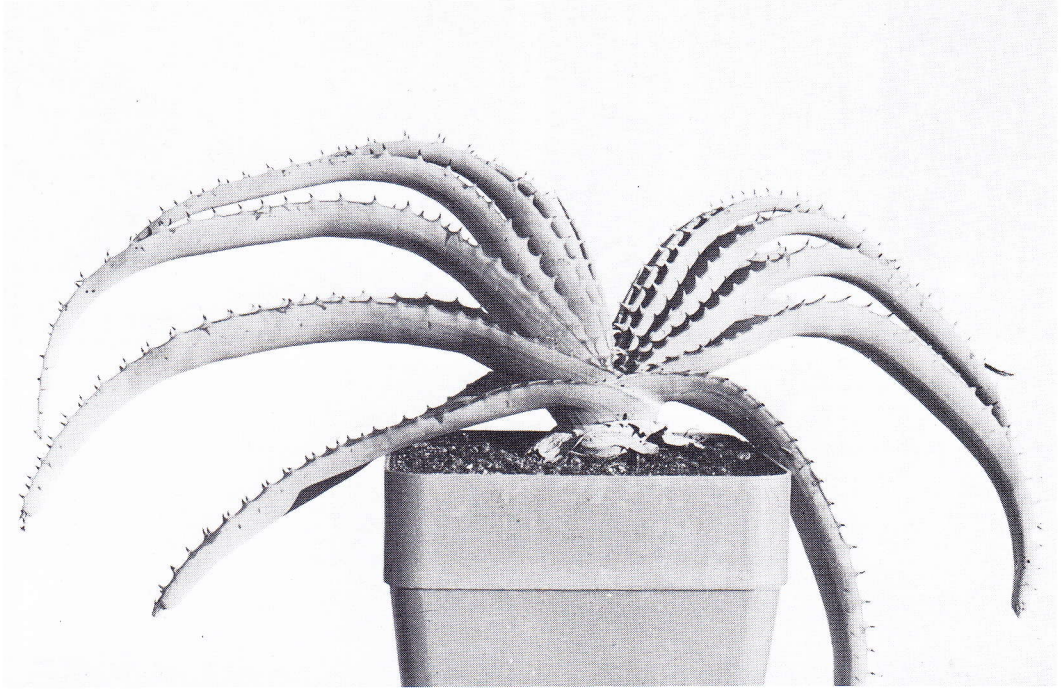
Ikke mere - kun ønsket om at andre måske hermed har fået en idé om, at det er rart at bruge penge - på en fornuftig måde, og som en anden »cool cat« sigte:

»Oh it's very pleasant, when you have found your little den, with your name written up on the door«.

»Busstopper Jones«.

Peter Brandt Pedersen.

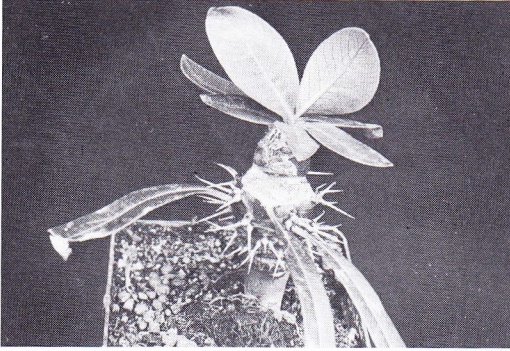

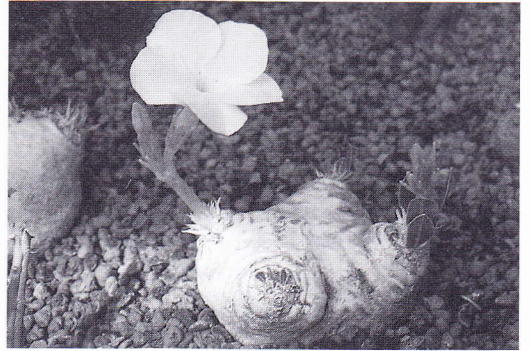
Aloe suprafoliata.

Aloe polyphylla.

Pachypodium brevicaule podet på *P. lamerei*.

Pachypodium brevicaule.

Neolloydia Britton & Rose

Detta släkte har under årens lopp innehållit arter från de mest skiftande släkten. Totalt har över 30 taxa varit placerade i *Neolloydia*. Orsaken till detta, är de oklara gränser som omgivit släktet. Inte förrän 1986, verkar det som om gränserna blivit klara och släktet funnit sin slutliga form. Men låt oss inte föregripa historien, utan börja ifrån början.

Släktet *Neolloydia* upprättades 1922 av Britton och Rose. Till det nya släktet överfördes arter som tidigare tillhört *Echinocactus* och *Mammillaria*. Som typart, utvaldes *Mammillaria conoidea* De Candolle. Enligt de båda auktorerna, karaktäriserades det nya släktet enligt följande: plantorna var små och vårtförsedda, vårtorna mer eller mindre anordnade i spiralvridna lister. Blommorna utvecklas inte från själva areolen, utan från en fåra en bit från densamma.

Fruktämne naket eller nästan naket. Frukter, nästan runda, ej öppnande. I *The Cactaceae*, urskiljde Britton och Rose följande sju arter: *N. pilispina*, *clavata*, *horripila*, *beguinii*, *ceratites*, *conoidea* och *texensis*.

Thelocactus och *Echinomastus* är två närstående släkten som upprättades ungefär samtidigt som *Neolloydia*, av Britton och Rose. Ganska lite sades om skillnaderna mellan dessa tre släkten. I deras släktesnyckel, separerades *Thelocactus* från *Neolloydia*, genom att vårtorna inte var lika djupt fårade samt att frukterna var fjälliga. Dessutom sågs det i släktesbeskrivningen för *Thelocactus*, att både plantor och

blommor blir större, och att listerna är mer utvecklade.

Echinomastus placerades i undergruppen »*Echinocactanae*«, medan *Thelocactus* och *Neolloydia* placerades i »*Coryphanthanae*«. På så vis ville Britton och Rose påvisa en viss skillnad mellan *Echinomastus* och de övriga två. *Echinomastus* släkteskaraktäristika var bland annat följande: tydligt utvecklade lister som är mer eller mindre upplösta i vårtor. Blommor medelstora och nakna. Frukter små, avlånga, fjälliga och öppnande vid basen.

De flesta auktorer har följt Britton och Rose och behållit *Echinomastus*, *Neolloydia* och *Thelocactus* som separata släkten. Ett av de få undantagen, är Lyman Benson, som anser att samtliga arter av *Echinomastus* ska placeras i *Neolloydia*. På så vis struntar han i Brittons och Roses undergruppsindelning, samtidigt som han ger *Neolloydia* ett betydligt vidare omfång än de flesta andra auktorer. Glass och Foster motsätter sig Bensons uppfattning. De visar även att *Echinomastus maddockii* (Rebut ex Quehl) Britton & Rose är en *Thelocactus*.

För att klargöra *Neolloydias* status, har Edward F. Anderson gjort en grundlig undersökning av detta och närstående släkten. Undersökningen, som utförts både i fält som i växthus och laboratoriet, är förmodligen den mest omfattande som gjorts om *Neolloydia* och närstående släkten.

Vad gäller *Echinomastus* och *Neolloydia*, kunne Anderson konstatera att det rörde sig om två skilda släkten. De mest markanta skillnaderna är att *Echinomastus* har en betydligt mer utpräglad liststruktur samt att frukter, frön och pollen är olika de hos *Neolloydia*.

Anderson fortsätter med att jämföra de närliggande släktena *Gymnocactus*, *Normanbokea* och *Turbiniacarpus*. Där visar det sig att likheterna med *Neolloydia* är mycket stora. Visserligen finns det några få skillnader, mens dessa är så pass små att de knapp kan räknas. Detta medför att Anderson inkluderar dessa släkten i *Neolloydia*. På så vis bildas en naturlig enhet, vars gränser är betydligt klarare än tidigare. Separationen från *Thelocactus* är något svårare att motivera, men Anderson anser att skillnaderna är så pass stora att *Neolloydia* och *Thelocactus* även i fortsättningen kan betraktas som skilda släkten.

Ett annat problem som Anderson ställde inför, var hur man skulle behandla *conoidea*-komplexet. Ett flertal arter och varianter har föreslagits, mest på grundval av taggstrukturen. Det visar sig emellertid att inga av dessa är geografiskt isolerade från varandra. Mellanformer förekommer också, varför detta komplex får anses bestå av en, mycket variabel art.

I sin revision, utesluter Anderson ett antal arter som antingen tillhör andra släkten, eller är otillräckligt kända. Följande arter utesluts:

Gymnocactus aguirreanus Glass & Foster.

Gymnocactus roseanus (Boedeker) Glass & Foster.

Neolloydia cubensis (Britton & Rose) Backeberg.

Dessa tre arter uppvisar stora morfologiska likheter med *Escobaria*. Bland annat med hänseende på fröstrukturen. Dessa tre arter ska därför tillhöra *Escobaria*.

Neolloydia clavata (Scheidweiler) Britton & Rose.

Neolloydia pulleiniana Backeberg.

Frukt- och fröstrukturen visar att båda dessa arter ska räknas till *Coryphantha*.

Neolloydia odorata (Boedeker) Backeberg.

Detta taxon avviker från *Neolloydia* på flera punkter. Det ska därför placeras i *Coryphantha* eller *Cumaria*, beroende på om man accepterar det sistnämnda släktet.

Neolloydia pilispina (Purpus) Britton & Rose.

Stor förvirring har omgivit detta namn i över 50 år. Ursprungligen beskrevs den som en *Mammillaria* av Purpus, men överfördes till *Neolloydia* av Britton och Rose. Orsaken till denna kombination, var ett fotografi som Purpus skickade till Britton och Rose 1923. Antingen var fotografiet felmärkt, eller också förmodade de felaktigt att det rörde sig om *Mammillaria pilispina*. Plantan på bilden, uppgavs komma från Minas de San Rafael, San Luis Potosi. Hursomhelst är plantan på bilden inte en *Mammillaria* och stämmer inte överrens med Purpus beskrivning av

M. pilispina. Arten återupptäcktes 1974 av Alfred Lau i närheten af Buenavista, som i sin tur ligger i närheten af Minas de San Rafael. Arten beskrevs av Glass och Foster under *Turbiniacarpus laui*, och förs numera till *Neolloydia* under namnet *N. laui*.

Neolloydia gautii Benson.

Den här arten beskrevs från ett över 50 år gammalt herbarieexemplar som hade insamlats i Sour Lake, Hardin Co. Texas. Inga ytterligare exemplar är kända, varför det är svårt att säga något om dess släktskap. Den bör därför uteslutas ur *Neolloydia* tills ytterligare material upptäcks.

Gymnocactus ysabelae (Schlange) Backeberg.

Nästan ingenting är känt om detta taxon. Det insamlades 1931 vid Rancho El Vergel, uppenbarligen längs järnvägen mellan Ciudad San Luis Potosi och Tampico. Eventuellt har den återupptäckts av Battaia och Zanovello i närheten av Tula, Tamulipas, men innan ytterligare material studerats, är det omöjligt att avgöra om det är en *Coryphantha*, *Escobaria*, *Thelocactus* eller *Neolloydia*.

Turbiniacarpus roseiflorus Backeberg.

Detta namn är ogiltigt, eftersom inget typexemplar deponerades i ett herbarium. Den kan därför inte föras till *Neolloydia*.

I det nydefinierade släktet *Neolloydia*, urskiljer Anderson följande 23 taxa:

Neolloydia conoidea (De Candolle) Britton & Rose.

Synonym: *N. grandiflora* (Otto ex Pfeiffer) Knuth.

N. ceratites (Quehl) Britton & Rose.

N. texensis Britton & Rose.

N. matehualensis Backeberg.

Endast de mer kända synonymerna är upptagna här.

Neolloydia subterranea (Backeberg) More.

Synonym: *N. subterranea v. zaragozae*

(Glass & Foster) Anderson.

Neolloydia mandragora (Fric ex Berger) Anderson.

Neolloydia valdeziana (Moeller) Anderson.

Neolloydia pseudopectinata (Backeberg) Anderson.

Neolloydia gielsdorfiana (Werdermann) Anderson.

Neolloydia viereckii (Werdermann) Knuth.

Synonym: *N. viereckii v. major* (Glass & Foster)

Anderson.

Neolloydia horripila (Lemaire) Britton & Rose.

Neolloydia smithii (Muehlenpfordt)

Kladiwa & Fittkau.

Synonym: *E. beguinii* Schumann

(nomen nudum, art. 63)

Neolloydia saueri (Boedeker) Knuth.

Neolloydia knuthiana (Boedeker) Knuth.

Neolloydia schmiedickeana (Boedeker) Anderson.

schmiedickeana v. gracilis

(Glass & Foster) Anderson.

schmiedickeana v. flaviflora

(Frank & Lau) Anderson.
schmiedickeana v. schwarzii
(Shurly) Anderson.
synonym: *T. polaskii* Backeberg
(noman nudum, inget typexemplar).
schmiedickeana v. klinkeriana
(Backeberg & Jacobsen) Anderson.
schmiedickeana v. macrochele
(Werdermann) Anderson.
schmiedickeana v. dickisoniae
(Glass & Foster) Anderson.

Neolloydia lophophoroides
(Werdermann) Anderson.

Neolloydia pseudomacrochele (Backeberg) Ands.
Synonym: *T. krainziana* (Frank) Backeberg.

Neolloydia laui (Glass & Foster) Anderson.

Sedan Andersons revision publicerades, har ytterligare en art av släktet *Turbincarpus* beskrivits. Därför överför jag den härmed till *Neolloydia*.
Neolloydia swobodae (Diers) Eriksson comb. nov.
Basionym: *Turbincarpus swobodae* Diers i *Kaktus u. and.* Sukk. 38:86-91 (1987).
I nästa nummer kommer jag at närmare presentera *N. valdeziana* och *pseudopectinata*.

Mats Eriksson,
Albro, Gillberga,
S-635 13 Eskilstuna.

Anderson, E.F.: i *Bradleya* 4:1-28 (1986).
Britton & Rose: *The Cactaceae*, vol. 3:147-152, *Dover Publications, Inc., New York*, (1963 reprint av 2:a upplagan 1937).

Britton & Rose: *The Cactaceae*, vol. 4:6-18, *Dover Publications, Inc., New York*, (1963 reprint av 2:a upplagan 1937).

Bøger og tidsskrifter

Den store bog om KAKTUS og andre sukkulenter

Af Dr. J. Riha og R. Subik.
Oversat af Anne Majgaard.
Forlag: HERNOV, København.
Format: 24 x 17 cm.
Indhold: 352 sider, 426 illustrationer, heraf 213 i farver.
Indbundet.
Pris: 258 kr.

Siden Samlerens store Kaktusbog udkom i 1968 har kaktussamlere herhjemme ikke haft en væsentlig bog på dansk om deres specielle hobby. Denne mangel er nu afhjulpet af HERNOVs Forlag med udgivelsen af »Den store bog om KAKTUS og andre sukkulenter«. Bogen er en oversættelse af den engelske udgave af »The illustrated encyclopedia of Cacti & other succulents« skrevet af to tjekkiske forfattere, der har et godt kendskab, både praktisk og teoretisk, til denne spændende gren af planteverdenen. Som den engelske titel siger er det et leksikon med flotte og professionelle illustrationer af planter fra både natur og kultur. Den artsmæssigt righoldige sukkulentverden kan selvfølgelig ikke rummes alene i en sådan bog, men forfatterne har formået at udvælge et bredt spektrum af planter, fra de mere almindelige til de meget sjældne og svære, og præsentere dem på en

måde, som appellerer til både samlere og planteinteresserede i det hele taget. Den er således en god reklame for vores hobby og kan meget vel vække interesse for den hos folk uden for NKS' regie. Bogen er inddelt som følger: De første 15 sider giver en generel indføring i begrebet sukkulens og giver anvisninger på alle forhold, der spiller ind ved kulturen af disse planter. De næste 175 sider er helliget kaktus og med en geografisk inddeling. De nord- og centralamerikanske kaktus i et kapitel, de sydamerikanske i næste og tredje kapitel omhandler epifytter og andre skovkaktus. De sidste 145 sider omfatter de andre sukkulenter og her er inddelingen foretaget efter plantefamilier.

Typografien virker umiddelbart bedre i den danske udgave end i den engelske og skriften er sat med 10 punkt, d.v.s. at den er en anelse større end normaltyperne i vores medlemsblad KAKTUS. Konklusionen må være en absolut anbefalelsesværdig bog, som også må appellere til vore nordiske venner i Norge og Sverige. Den eneste anke jeg kan komme med er prisen set i forhold til den engelske udgave, men jeg må medgive at sammenlignelige bøger i den kvalitet som den foreliggende også befinder sig i dette prislag.

Bjarne Kjempff

N.K.S. og Washington-konventionen 2. del

Hermed en opgørelse over antallet af Liste I planter. Tallene skal som al statistik læses og bruges med forsigtighed. Tallene er ærlige, idet de afspejler de indkomne opgivelser. Men de er for lave. Et forsigtigt skøn vil være at lægge ca. 50% til de høje tal, 20-30 til de lave og intet til de absolut meget lave tal. Jeg ved, at mange medlemmer formerer disse planter. Jeg ved, at europæisk avlet frø er solgt af mange af arterne. Med andre ord har kun et beskedent antal medlemmer reageret på min artikel.

Agave arizonica - 5
Agave parviflora - 6 (det tal er total misvisende, det hedder mindst 100).
Aloe albida - 5
Aloe pillansii - 4 (betydeligt højere jvf. frølisterne gennem tiderne).
Aloe polyphylla - 3
Aloe thorncroftii - 0 (findes den overhovedet ikke hos nogen?).
Aloe vossii - 0 (Som forrige?).
Ancistrocactus tobuschii - 4
Ariocarpus (*Neogomesia*) *agavoides* - 42
Ariocarpus scapharostrus - 28
Ariocarpus trigonus - 26
Aztekiurn ritteri - 62
Backebergia militaris - 4
Coryphantha minima (*Escobaria*) - 30
Coryphantha sneedii (*Escobaria*) - 14
Coryphantha werdermannii - 11
Echinocereus lindsayi - 1
Dudleya stolonifera og *D. traskii* - 0
Leuchtenbergia principis - 168
Solisia pectinata = *M. pectinifera* - 38
Mammillaria plumosa - 96
Mammillaria solisiooides - 13
Neolloydia erectocentra - 5
Neolloydia mariposensis - 6
Nolina interrata - 0
Obregonia denegrii - 86
Lobeira macdougalii - 3
Pachypodium namaquanum - 12
Pediocactus bradyi - 1
Pediocactus despainii - 3
Pediocactus knowltonii - 16
Pediocactus papyracantha - 5

Pediocactus paradinei - 1
Pediocactus peeblesianus - 2
Pediocactus sileri - 3
Pediocactus winkleri - 1
Pelecyphora aselliformis - 21
Pelecyphora (*Encephalocarpus*) *strobiliformis* - 18
Sclerocactus glaucus - 6
Sclerocactus pubispinus - 1
Sclerocactus wrightiae - 5
Strombocactus disciformis - 18
Wilcoxia schmollii - 17
Turbincarpus - 242

Turbincarpus er ikke specificeret på arter. Bortset fra *T. lauii* (6) er alle arter og former rigt repræsenteret, hvilket ikke er særligt overraskende, når man tager i betragtning, at de blomstrer hurtigt fra frø. Hvad kan tallene så bruges til? Holger Schönfeld foreslår, at vi katalogiserer medlemmernes arter og betragter alle samlinger som en. Ikke noget dårligt forslag. Andre? Et kan man læse, nemlig hvad der ikke er så almindelige planter, og måske kunne man opfordre de lykkelige ejere til at opformere så kraftigt som muligt og få dem ud til så mange som muligt. Eksempelvis er jeg vist den eneste lykkelige ejer af voksne eksemplarer af *Agave arizonica* (?), men denne plante sætter sideskud. Thomas Nissen har en fin *Agavesamling* så jeg forærede ham et sideskud. Moralen er ikke kun den, at Thomas skal synes, jeg er en flink fyr. Det er også et udtryk for lumske bagtænk. Skulle mine planter af den ene eller anden grund fortrække til *Agavernes* himmelske ørkner, så ved jeg, hvor jeg med tiden kan få en ny. Altså en slags »Agaveforsikring«. Det er en tåbelig form for forfængelighed at ville være den eneste, der ejer en bestemt plante. Hvad så hvis den dør! Altså sørg for at formere de sjældne planter, du har. Og ikke kun fra sideskud og eventuel podning. Sørg for at få fat på frø og gerne fra flere kilder. Hvis vi kun formerer vegetativt, risikerer vi virusinficerede sterile eksemplarer med tiden. Frø sørger for »blodfornyelse og friske gener«.

Peter Brandt Pedersen.

EXOTICA

Europas største udvalg af »CAUDEXPANTER«:
Adenium, Euphorbia, Brachystelma, Trichocaulon,
Dioscorea, Adenia, Pachypodium, Othonna etc...

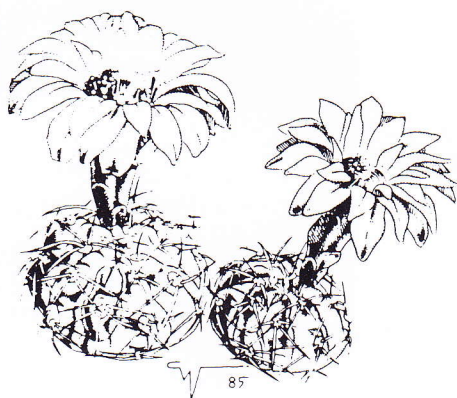
Og mange andre botaniske sjældenheder.
Ny liste udkommer i slutningen af Marts.

**Ernst Specks, Am Kloster 8, D-5140 Erkelenz-Golkraath
Vest-tyskland, Telefon: 02431-73956**

Åbningstider: April-September, hver lørdag fra kl. 9.00-16.00.
Oktober-December besøg kun efter aftale. Lukket Januar-marts.

carla wolters

VAN HORNEPLEIN 1
NL - 6019 BW WESSEM
TEL. 04756-3146

Grafiske kunstreproduktioner

- Den nyeste serie viser 4 *Gymnoclycium*-arter afbilledet samvitighedsfuldt nøjagtigt og realistisk som voksestedsmotiver i penne-tegningsteknik. (En af tegningerne illustrerer min artikel på midtersiderne i dette nummer).
- Format: 35×50 cm i fremragende kvalitet og kun trykt i et lille oplag. Pris: 10,- HFL pr. stk. + 5,- HFL til porto (uanset ordrens størrelse). Krydset bankcheck vedlægges ordre.
- Yderst velegnet som gave eller præmie til kaktusvenner!

– næste gang De kommer til

KØBENHAVN

bør De i egen interesse besøge

Thorvald Petersen's Handelsgartneri

Jagtvej 74

her finder De det største udvalg i

KAKTUS og SUKKULENTER i alle størrelser

Kaktusgødningen SUKUROL føres

Tidligere årgange af »KAKTUS«

Nedennævnte årgange af KAKTUS kan købes ved henvendelse til

CHRISTIAN LORENTSEN

Ærtevej 12, DK-8700 Horsens.

Betaling: Check eller på Giro nr. 834 29 11.

Årgang 5-8: 5 kr. pr. nr. Årgang 9-18: 10 kr. pr. nr. Følgende nr. er udsolgt: 5. årg. nr. 2, 9. årg., 13. årg., 14. årg. nr. 1.

Allerede før De når Hamborg, kan De finde vort kaktusgartneri

»Klein Mexiko«

Vi har et stort sortiment af interessante planter til Dem. De er velkommen til et besøg til enhver tid, - undtagen mandag! Grupper helst forudanmeldelse. - Ingen forsendelser. Ny vinterlukning: Fra jul til ca. midt i marts.

KAKTUSGARTNERI »KLEIN MEXIKO«

Wolfgang Schnelle

D-2067 Reinfeld/Holstein

(Vejen Reinfeld - Bad Segeberg)

HAR DE PRØVET AT DYRKE ORCHIDEER?

Er De interesseret?

Få et gratis prøvenr. af vort medlemsblad »Orchideen«, der kommer 10 gange årligt.

Kontingent kr. 125.

DANSK ORCHIDE KLUB

Tornskadevej 38

8210 Århus V.

INDKØBSCENTRALEN

Nordisk Kaktus Selskabs indkøbscentral skaffer pletter, gødning og andre ting, vi har brug for i vor hobby. Salg af N.K.S.-emblemer og N.K.S.-kuverter foregår også gennem indkøbscentralen. Henvendelse til:

IB HOLM

Kirkebakvej 52

DK-8800 Viborg

Tlf. (06) 611805 - Giro 6600263

MÅ IKKE BØJES!

KAKTUS

Stort udvalg i frøplanter og sjældne importplanter samt mange arter Sempervivum, Papyrus og andre prydragræsser.

Bent Jørgensen

Vejlegårdsvej 99 – Vallensbæk
2620 Albertslund – Tlf. (02) 64 50 95
Plantelister udsendes ikke

Pimpstensgrus

Utmærkt som mineralsubstrat!

Kornstorlek: 2-5 mm.

Pris: 18,- Skr. pr. kg. + frakt.

Svantes Kaktusodlingar

Järnbruksgatan 7,
S-662 03 Svanskog, Sverige
Tel: 0532-30473.

DER KAKTEENLADEN

Jörg Köpper

Lockfinke 7 - D-5600 Wuppertal 1

Vi har et stort udvalg i artikler til vores hobby og et stort udvalg af kaktusbøger - også antikvariske. Skriv efter vores gratis postordrekatalog og bogliste.

KARLHEINZ UHLIG

Frø - Kulturplanter - Import - Eksport
Lilienstr. 5 - Postbox 1107
D-7053 KERNEN i. R.

Cleistocactus candelilla	DM	6-8
Coryphantha macromeris		5-6
Echinocereus radians		9-14
Ferocactus gracilis		10-20
Lobivia drijveriana		3-4
Mammillaria neoschwarzeana		16-20
Trichocereus huascha		7-10
Wigginsia horstii		3-4

WHITESTONE GARDENS LTD.

Sutton-under Whitestonecliffe,
Thirsk, N. Yorks. YO7 2PZ, England

Specialist i postordrer af kaktus og andre sukkulenter, bøger, frø m.m. Send tre internationale svarkuponer (post) for vor fuldt illustrerede 36 siders prislister, som indeholder verdens mest omfattende bogliste.

Ing. H. van Donkelaar

Lantje 1 a – Postbus 15
NL-4250 DA Werkendam – Holland

Betydeligt udvidet sortiment i sukkulenter, kaktus samt andre sjældne planter. Ny planteliste sendes mod forudbetaling af 3.50 hfl. Førlister gratis.

Alle henvendelser kan ske på dansk!